

STORA UTSKOTTETS UTLÅTANDE 2/2005 rd

Statsrådets utredning med anledning av EU:s nordliga dimension; Finlands utgångspunkter för det fortsatta arbetet

Till statsrådet

INLEDNING

Remiss

Riksdagens stora utskottet fick den 3 december 2004 en redogörelse i enlighet med 97 § i grundlagen från statsrådet om EU:s nordliga dimension; Finlands utgångspunkter för det fortsatta arbetet (E 131/2004 rd). Stora utskottet har beslutat lämna utlåtande om frågan till statsrådet.

Dessutom lämnade statsrådet en kompletterande utredning den 13 maj 2005.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagens talman Paavo Lipponen
- statsminister Matti Vanhanen
- enhetschef Maimo Henriksson, utrikesministeriet
- chef för Rysslandsenheten Gerhard Lohan, Europeiska kommissionen
- chef för forskningscentralen Pekka Sutela, Finlands Bank
- vice generaldirektör Sauli Niinistö, Europeiska investeringsbanken

- ambassadör Hannu Halinen, chef för Östersjörådets sekretariat
- verkställande direktör Johnny Åkerholm och direktör Oddvar Rösen, Nordiska investeringsbanken
- professor Tauno Tiusanen, forskningscentret för den nordliga dimensionen, Villmanstrand.

Samband med andra handlingar

Stora utskottet har fått utlåtanden från utrikesutskottet (UtUU 5/2005 rd), finansutskottet (FiUU 6/2005 rd), förvaltningsutskottet (FvUU 42/2004 rd), kommunikationsutskottet (KoUU 1/2005 rd), ekonomiutskottet (EkUU 8/2005 rd) och miljöutskottet (MiUU 2/2005 rd).

Med anledning av den kompletterande utredningen från statsrådet har utskottet fått utlåtanden från finansutskottet (FiUU 14/2005 rd), förvaltningsutskottet (FvUU 15/2005 rd), kommunikationsutskottet (KoUU 10/2005 rd) och miljöutskottet (MiUU 17/2005 rd).

Utlåtandena är bilagor till betänkandet och stora utskottet har sänt dem till statsrådet för kännedom.

STATSRÅDETS UTREDNING

Statsrådets utredning 3.12.2004

Statsrådets ursprungliga utredning godkändes av

regeringens EU-ministerutskott den 3 december 2004. Utredningen är en analys av nuläget inom

EU:s politik för den nordliga dimensionen, de anknyttande utmaningarna och Finlands utgångspunkter för en debatt kring framtiden för den nordliga dimensionen. Statsrådet redogör bl.a. för en översyn av de finansiella instrumenten för yttre förbindelser och vilka konsekvenser de förändrade villkoren i samband med EU-utvidgningen har för den nordliga dimensionen. Finlands primära mål är en stabil och hållbar utveckling i nordvästra Ryssland. Den nordliga dimensionen bör få behålla sina karaktäristiska drag, till exempel den flexibla definitionen och integreringen av organisationerna för de nordliga regionerna.

Statsrådets kompletterande utredning 13.5.2005

Regeringens EU-ministerutskott antog en promemoria den 13 maj 2005. Promemorian behandlar frågorna mer ingående utifrån överläggningar med Europeiska kommissionen, övriga EU-stater och partnerskapsländerna i den nordliga dimensionen. En arbetsgrupp under rådet behandlar framtiden för den nordliga dimensionen utifrån en promemoria från kommissionen. Promemorian fick ett gott mottagande i arbetsgruppen och den ligger huvudsakligen i linje med Finlands målsättning. Den nordliga dimensionen bör också framöver vara uppbyggd på sina erkänt starka sidor, till exempel partnerskap och prioriteringar inom regionalt och lokalt samarbete.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Den nordliga dimensionen — betydelse

Den nordliga dimensionen spelar en viktig roll för Finlands EU-politik i och med att den medverkar till att lyfta fram de nordliga närområdena i EU:s yttre förbindelser. I övrigt är de yttre förbindelserna huvudsakligen koncentrerade på Medelhavsområdet och östpolitiken. Därutöver intar relationerna med länderna i Afrika och Amerika och i Mellanöstern en framträdande position. Den nordliga dimensionen kompletterar de yttre förbindelsernas räckvidd. Den medverkar också till tillämpningen av färdplanen som nyligen beslutades på toppmötet mellan EU och Ryssland.

I utredningen påpekar regeringen helt riktigt att den geografiska och innehållsliga definitionen av den nordliga dimensionen alltjämt bör vara flexibel. Detta är viktigt för att definitionen inte ska bli en bromskloss i beslutsprocessen.

Den nordliga dimensionen måste ses som en del av EU:s yttre förbindelser där Europeiska unionen och dess partnerskapsländer Ryssland, Norge och Island är parter. På grund av partnerskapen och det arktiska inslaget i den nordliga dimensionen vore det dessutom naturligt och önskvärt att observatörländerna Kanada och USA visade större intresse för projekten inom den nordliga dimensionen. Den nordliga dimensionen går ut på att dels satsa på att utveckla de nordliga områdena i EU, dels generera nytta på båda sidorna om gränsen.

Om man ser till värdet av de genomförda projekten och invånarantalet i deras omland är den nordliga dimensionen ett gott exempel på gränsöverskridande aktiviteter i EU. Effektiv användning av anslagen är en fråga som också bör noteras. Finland har till exempel satsat 12 miljoner euro på miljöpartnerskapet och i gengäld fått totalt 2 miljarder euro (varav 225,6 miljoner euro är donationsmedel) i anslag för projekt med direkta effekter för finländarnas livsmiljö. Men den nordliga dimensionens värde för Finland

och Finlands närområden kan inte bara mätas i pengar.

Donationer till miljöpartnerskapet i den nordliga dimensionen (april 2005)

	mn €
Europeiska kommissionen	60,0
Belgien	0,5
Danmark	10,9
Finland	12,0
Frankrike	40,0
Kanada	20,0
Nederländerna	10,0
Norge	10,0
Ryssland	20,0
Storbritannien	16,2
Sverige	16,0
Tyskland	10,0
<i>Totalt</i>	<i>225,6</i>

källa: NIB

EU-utvidgningen 2004 har inte minskat den nordliga dimensionens betydelse, tvärtom har den fått större relevans. Samtidigt har den nordliga dimensionen allt tydligare blivit ett instrument för EU:s Rysslandspolitik. Stora utskottet håller med utrikesutskottet om vikten av att behålla den nordliga dimensionen som ett självständigt element. Annars finns det risk för att den nordliga dimensionen och dess partnerskapsmodeller faller offer för konjunktursvängningarna i relationerna mellan EU och Ryssland.

Det som särskiljer den nordliga dimensionen från EU:s Rysslandspolitik och politik för de yttre förbindelserna är partnerskapsmodellerna. Samarbetet planeras, genomförs och finansieras av många olika aktörer, bland dem Europeiska kommissionen och medlemsstaterna, partnerskapsländerna Island, Norge och Ryssland, observatörländerna Kanada och USA, regionala organisationer (Nordiska ministerrådet, Östersjöstaternas råd, Barents euroarktiska råd, Arktiska rådet), internationella finansinstitut, lokala

aktörer, företag, forskarsamhällen och frivilligorganisationer. Den nordliga dimensionen är visserligen en beståndsdel i EU-politiken, men i programmen får parterna säga sitt. De regionala organisationernas satsningar har varit av avgörande betydelse för den nordliga dimensionen.

Ekonomiutskottet påpekar med rätta att den nordliga dimensionen i framtiden kunde vara det regionala genomförandeinstrumentet för de fyra gemensamma områdena för EU och Ryssland (ett gemensamt ekonomiskt område, ett gemensamt område med frihet, säkerhet och rättvisa, ett gemensamt område med extern säkerhet, ett gemensamt område för forskning, utbildning och kultur). De fyra områdena täcker mycket väl in de nuvarande fokusområdena i den nordliga dimensionen. Också näringslivet har visat intresse för den här typen av regionalt samarbete på mikronivå. En av de största uppgifterna i det fortsatta arbetet är att i större omfattning engagera näringslivet i verksamheten.

Den nordliga dimensionen är en sådan del av EU:s yttre förbindelser som ingår i kommissionens ansvarsområde och i beslutshänseende omfattas av gemenskapsregeln.

Utskottet anser att satsningar på den nordliga dimensionen efter att den gällande handlingsplanen går ut är ett strategiskt mål för Finlands EU-politik som vi måste anstränga oss för att uppnå inom samtliga politikområden.

Åtgärder för att främja den nordliga dimensionen i EU

Ända sedan det tyska ordförandeskapet 1999 har den nordliga dimensionen varit en del av unionens politik som beslutats av Europeiska rådet. Ändå hade medlemsstaternas och institutionernas politiska engagemang i den nordliga dimensionen kunnat vara större. Bland medlemsstaterna är det utöver Finland bara Sverige som har varit särskilt aktivt. I den debatt som förts i Finland har de svenska satsningarna, varken de politiska eller de finansiella, fått den uppmärksamhet de hade förtjänat.

Finland har all anledning att framhålla att den nordliga dimensionen är ett politikområde som rör hela EU. I utredningen lyfter regeringen med all rätt fram kommissionens ledande roll i sammanhanget. Dessutom vill utskottet sätta fokus på kommissionens resurstilldelning till den nordliga dimensionen; en enda tjänsteman på enheten för Ryssland vid generaldirektoratet för yttre förbindelser samordnar den nordliga dimensionen. Politiken för den nordliga dimensionen kräver samordning av insatser och finansiella instrument vid ett flertal generaldirektorat. Därför kan en enda tjänsteman inte anses vara tillräckligt.

Medlemsstaternas engagemang i den nordliga dimensionen bör kunna förbättras. Utskottet påpekar att den nordliga dimensionen har en naturlig koppling till de baltiska staternas och Polens mål för Rysslandspolitiken där närområdesfrågorna intar en framskjuten plats. Man får inte heller glömma bort att Kaliningrad är ett av de prioriterade insatsområdena i den nordliga dimensionen.

Av de gamla medlemsstaterna visar Tyskland relativt litet intresse för den nordliga dimensionen, och det visar att frågan bör drivas mer aktivt. Utskottet välkomnar Spaniens initiativ att ordna ett seminarium om den nordliga dimensionen. Det är ett exempel på att frågan väcker intresse bland en ökande grupp av medlemsstater.

Det ministermöte om den nordliga dimensionen som i höst ordnas under Förenade Konungadömet's ordförandeskap kommer redan tidtabellsmässigt att vara av avgörande betydelse för den nordliga dimensionens fortbestånd. Kommissionens promemoria 121/05 från den 14 mars 2005, som statsrådet hänvisar till i sin kompletterande utredning, erbjuder ett gott underlag för ministermötet sett i ett finländskt perspektiv.

Utrikesutskottet påpekar med rätta att den nordliga dimensionen inte har den starka ställning som den borde ha för att utvecklingsinsatserna ska kunna bero av Europeiska kommissionens aktivitet. Också Finland måste vara aktivt

och ta initiativ, vilket också de övriga medlemsstaterna förefaller att förvänta sig.

Stora utskottet håller med utrikesutskottet och tillägger att också Finlands finansiella satsningar på partnerskapsinstrumenten spelar en viss roll för de övriga medlemsstaternas syn på hur övertygande våra förhandlare framstår. Därför måste bidragen till bl.a. samarbetsprojekten bli större.

Utskottet anser det viktigt att den nordliga dimensionen, som är av strategiskt intresse för Finland, främjas systematiskt och samordnat i Europeiska unionens institutioner och i relation till de övriga medlemsstaternas regeringar. Regeringen måste göra målmedvetna satsningar på EU:s nordliga dimension i förberedelserna inför det finländska EU-ordförandeskapet.

Finland måste aktivt gå in för att påverka kommissionen i politiken för den nordliga dimensionen. Som ett led i detta måste Finland kräva att kommissionen avdelar större personella resurser för arbetet med den nordliga dimensionen.

I Europeiska unionens råd och i relationerna med de övriga medlemsstaterna ska Finland lyfta fram den nordliga dimensionen på hög nivå. Också fackministrarnas insatser är av stor betydelse för att den nordliga dimensionen ska framstå som en konkret finländsk policy på olika nivåer.

En ny infrastruktur för transportområdet och energiöverföring inom ramen för partnerskapet mellan EU och Ryssland måste lyftas fram som ett primärt mål.

Finland måste ha kapacitet att öka sina finansiella satsningar på partnerskapen inom den nordliga dimensionen. Det måste tas in ett nytt anslag för den nordliga dimensionen i statsbudgeten. Anslaget kunde gå under namnet "anslag för den nordliga dimensionen".

Dialogen med Ryssland

I sin utredning diskuterar statsrådet liksom också fackutskottet i sina utlåtanden orsakerna till Rysslands lamma intresse för de två första handlingsplanerna för den nordliga dimensionen. Både i statsrådets utredning och i kommissionens promemoria 121/05 kan en ambition att möta den ryska partens befogade förväntningar utläsas.

Utskottet menar att det finns flera skäl till att hoppas på ett större intresse hos den ryska regeringen för frågorna. En första anledning till optimism är mötet mellan republikens president och ryska federationens president i S:t Petersburg den 14 december 2004. Vid mötet uttryckte president Putin offentligt sitt stöd till den nordliga dimensionen.

Vid toppmötet mellan Europeiska unionen och Ryssland i Moskva den 10 maj 2005 antogs en rad program för fördjupat samarbete, som går under namnet färdplaner, för måloppfyllelsen inom de gemensamma områden som beslutades 2003. De gemensamma områdena är: ett gemensamt ekonomiskt område, ett gemensamt område med frihet, säkerhet och rättvisa, ett gemensamt område med extern säkerhet och ett gemensamt område för forskning, utbildning och kultur. Färdplanerna omfattar 52 sidor med riktlinjer för parternas insatser inom respektive området. Färdplanerna innefattar inga tidsplaner eller prioriteringsordningar för enskilda insatser.

Resultaten från toppmötet i Moskva är möjliga av avgörande betydelse för den nordliga dimensionen. Genom färdplanerna får Ryssland nämligen de konkreta utsikter till politiska fördelar för hela riket som hittills saknats. Samtidigt gäller de enskilda konkreta målen i färdplanerna i första hand de nordvästra delarna av Ryssland som är viktiga för den nordliga dimensionen. Behandlade med stor skicklighet kan färdplanerna således lösa en av de stora svårigheterna som har belastat den nordliga dimensionen, att väcka den ryska centralregeringens intresse för en del samarbetsprojekt som företrädesvis är inriktade på specifika regioner i federationen.

Den nordliga dimensionen är ett ypperligt instrument för den regionala tillämpningen av färdplanerna. Partnerskapsinstrumenten tillåter också att andra partnerskapsländer, samarbetsorganisationer och aktörer inom den privata sektorn samt på regional och lokal nivå involveras i arbetet. I det konkreta arbetet måste de möjligheter som färdplanerna erbjuder utnyttjas fullt ut till att bygga upp nya, pragmatiskt inriktade partnerskap.

I likhet med utrikesutskottet ser stora utskottet positivt på regeringens målmedvetna dialog med Ryssland om den nordliga dimensionen. Dialogen strider på intet sätt med Finlands uppfattning att den nordliga dimensionen är en gemenskapsfråga där Europeiska kommissionen företräder unionen i relationerna med främmande stater.

Institutionell uppbyggnad

För en politisk förankring av den nordliga dimensionen är det viktigt att den får en behörig institutionell uppbyggnad. Frågan behandlas i kommissionens promemoria 121/05 som refereras i statsrådets kompletterande utredning. Kommissionen har rätt grepp om frågan men det oaktat behövs det en del kompletteringar, menar stora utskottet.

Utöver minister- och tjänstemannamötena som alternerar årsvis vore det önskvärt att den nordliga dimensionen också får politiskt vägledande incitament på EU:s och Rysslands toppmöten. Den nordliga dimensionen bör sättas upp som en regelbundet återkommande punkt på agendan.

Om man ser till hur den nordliga dimensionen är inordnad i EU:s politikområden och institutionella ram är det en naturlig konsekvens att kommissionen intar en framträdande roll. Men denna framträdande roll kräver betydligt större satsningar från kommissionens sida än vad som än så länge gjort för frågorna. Den pågående översynen av administrationen av EU:s yttre förbindelser kommer inte att påverka genomförandet av den nordliga dimensionen i och med att

frågorna framöver kommer att ingå i kommissionens ansvarsområde.

Kommissionens förslag att ge Europeiska ekonomiska och sociala kommittén en starkare ställning är intressant, påpekar utskottet. Ännu viktigare vore det enligt utskottet ändå att beakta Europaparlamentets centrala politiska roll, inte minst i budgetförfarandet. En starkare roll för Europaparlamentet skulle samtidigt bredda stödet för den nordliga dimensionen på ett helt annat sätt.

Den 7 april 2005 ordnade stora utskottet en konferens i Uleåborg om den nordliga dimensionen för parlamenten i EU och Ryssland. Över hundra parlamentariker från EU-länderna, Ryssland och partnerskapsländerna deltog i mötet. Konferensen gav så positivt utslag att utskottet dristar sig att efterlysa mer regelbunden parlamentarisk samverkan. En parlamentarisk dimension kan medverka till att ge den nordliga dimensionen en mer framträdande roll och en starkare politisk förankring.

Ett parlamentariskt samarbete behöver nödvändigtvis inte manifesteras i storslagna strukturer med ständiga sekretariat. Utskottet vill här påminna om att talmännen för parlamenten i EU-staterna på sitt möte i Budapest 6—7 maj 2005 ställde sig negativa till nya interparlamentariska organisationer. Utskottet menar att en eventuell parlamentarisk dimension till den nordliga dimensionen bör analyseras förbehållslöst, gärna utifrån ansatser att bygga ut existerande organisationer eller roterande ansvar för att ordna möten.

Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet samt Östersjöstaternas råd har tagit på sig ett stort ansvar för den nordliga dimensionen. De får inte glömmas bort i debatten kring den institutionella uppbyggnaden av den nordliga dimensionen. Rent generellt kräver frågan om de existerande mellanstatliga och parlamentariska samlivsorganisationernas roll i den nordliga dimensionen en grundligare utredning, anser stora utskottet.

Utskottet anser att regeringen innan Finlands EU-ordförandeskap tar vid måste

utarbета ett förslag till hur de institutionella frågorna kring den nordliga dimensionen lämpligen bör ordnas.

EU-finansiering

I sitt utlåtande presenterar finansutskottet en grundlig utredning av de finansiella mekanismerna kring den nordliga dimensionen om Agenda 2007 blir av. Stora utskottet håller med om finansutskottets uppfattning att det viktiga är att den nordliga dimensionen kan garanteras en relevant operativ ram och få adekvata resurser genom olika finansiella mekanismer i unionen. I sitt utlåtande FiUU 14/2005 rd påpekar finansutskottet att EU i samband med överläggningarna om den finansiella ramen kastat fram förslag om att föra över finansieringen av det gränsöverskridande samarbetet från rubriken sammanhållning till yttre förbindelser. Detta kan i hög grad försvåra måluppfyllelsen för Finland, påpekar finansutskottet i sitt utlåtande.

En särskild budgetmekanism för den nordliga dimensionen är inget bra alternativ, menar statsrådet i sin utredning och finansministeriet i sitt utlåtande. Finland bör ha en flexibel inställning till budgetmekanismen för den nordliga dimensionen. Även om en egen budgetmekanism i dagsläget inte förefaller vara möjlig bör frågan kunna tas upp på nytt om förhandlingsläget ändras, om det är nödvändigt för en adekvat finansiering av projekten.

De finansiella instrumenten i Agenda 2007 medger all nödvändig finansiering av den nordliga dimensionen. Den stora uppgiften är att samordna tillämpningen av de existerande instrumenten. Det i sin tur understryker vikten av en starkare politisk och administrativ styrning av den nordliga dimensionen.

Utskottet föreslår att strategin kunde vara att Finland kräver att EU:s budget och bokföring kompletteras med bifogade rapporter som visar hur mycket medel från olika finansiella instrument och finansiella källor har gått till den nordliga dimensionen. På så sätt får man större insyn i finansieringen samtidigt som det blir lättare att

behandla de finansiella frågorna vid förhandlingar.

Materiella frågor

Statsrådet och fackutskotten är ense om att den nordliga dimensionens faktiska värde ligger i partnerskapsinstrumenten. De nuvarande partnerskapen, miljöpartnerskapet för den nordliga dimensionen och partnerskapet för den nordliga dimensionen när det gäller folkhälsa och social välfärd, måste också framöver vara prioriterade insatsområden. Dessutom måste anslagen till partnerskapet när det gäller folkhälsa och social välfärd utökas, eventuellt genom en fond. Också samarbetet kring den nordliga e-dimensionen måste fördjupas.

Stora utskottet är övertygat om att partnerskapen för den nordliga dimensionen är den samarbetsform som bäst kan genomföra de viktigaste nya samarbetsprojekten. Vi får för den skull inte glömma bort det gränsöverskridande samarbetet som är av extra stor betydelse för landskapen och på det lokala planet.

I sina utlåtanden föreslår fackutskotten nya partnerskap för den nordliga dimensionen, och stora utskottet ställer sig bakom de flesta förslagen. Vidare håller stora utskottet med utrikesutskottet om att de nya partnerskapen måste vara så utformade att de upplevs som meningsfulla i ett ryskt perspektiv och når ut till större delar av EU än de nuvarande partnerskapen.

Stora utskottet vill här lyfta fram vissa synpunkter i utlåtandet från ekonomiutskottet (EkUU 8/2005 rd). I utlåtandet sägs att den nordliga dimensionen i första hand bör koncentrera sig på teman som klart och tydligt ligger i det nordliga områdets eget intresse. Exempel på sådana områden är miljöområdet och folkhälsa och social välfärd, som redan nu är aktiva insatsområden. Men det finns också en potential inom energisektorn, logistik och infrastruktur och inom vetenskapligt samarbete till exempel genom större möjligheter till gränsöverskridande student- och forskarutbyte mellan universitet och högskolor, påpekar ekonomiutskottet. Dessa sektorer är också en bra grogrund för nya pro-

jekt vid företagen. Målet bör vara att generera genuin ekonomisk aktivitet. EU-finansiering och statliga donationer är på sikt inget fungerande koncept för den nordliga dimensionen, framhåller ekonomiutskottet vidare. En av de viktigaste frågorna i det fortsatta arbetet kring den nordliga dimensionen är att i större utsträckning engagera näringslivet för arbetet, slår ekonomiutskottet fast.

I sitt utlåtande (FvUU 15/2005 rd) påpekar förvaltningsutskottet att landskapen och den lokala aktiviteten, men också frivilligorganisationerna spelar en stor roll i planeringen och genomförandet av den nordliga dimensionen.

Kommunikationsutskottet (KoUU 1/2005 rd) påpekar framför allt att satsningarna på logistik- och infrastrukturprojekt måste samordnas både inom vägtrafiken och inom järnvägstrafiken. I ett europeiskt perspektiv är också TEN-projekten av stor betydelse eftersom de är en viktig hörnsten i arbetet med att bygga upp ett logistiskt partnerskap mellan EU och Ryssland, säger kommunikationsutskottet vidare. Kommunikationsutskottet välkomnar EU-ministerutskottets initiativ till ett transport- och logistikpartnerskap inom den nordliga dimensionen från den 13 maj 2005 (KoUU 10/2005 rd).

Miljöutskottet menar att miljöpartnerskapet har varit ett av de största resultaten inom den nordliga dimensionen och att detta bör utnyttjas bättre genom att den finansiella modellen utsträcks till mer begränsade, mindre objekt. Miljöutskottet stöder tanken på till exempel partnerskap kring järnvägsbanor eller vägar alternativt andra avgränsade projekt som kunde genomföras med en sådan finansiell modell. Enskilda infrastrukturprojekt har troligen också lättare att bli godkända av Ryssland än den typen av program och planer som uppfattas som interna EU-frågor, säger miljöutskottet (MiUU 2/2005 rd). Den nordliga dimensionen ger en chans till större finansiella satsningar. Då kan samarbetet vara ännu mer varierande och omfattande. Samtidigt kan projekten också ge betydligt större resultat, framhåller miljöutskottet (MiUU 17/2005 rd).

Stora utskottet hänvisar till färdplanerna som antogs vid toppmötet mellan EU och Ryssland

den 10 maj 2005 och de redan nu politiskt godtagna partnerskapen som ingår i färdplanerna. De nya partnerskapen kan med fördel ses som de framtida fokusområdena inom den nordliga dimensionen. Inom ramen för färdplanerna kan också de partnerskap inom energi- och transportområdet som fackutskotten föreslår tas upp till diskussion. Det industripolitiska partnerskap för Ryssland och EU som nämns i färdplanerna är ett naturligt mål för den nordliga dimensionen.

Färdplanen för ett gemensamt ekonomiskt samarbetsområde innefattar ett brett samförstånd bl.a. om samverkan kring klimatförändring och biodiversitet. Färdplanen för ett gemensamt område för forskning, utbildning och kultur innefattar en rad riktlinjer i syfte att främja innovationer, fri rörlighet för studerande och forskare samt livslångt lärande och för att värna det gemensamma kulturarvet. De kan så gott som utan ändringar tjäna som plattformar för partnerskapen i den nordliga dimensionen.

Med hänvisning till utlåtandena från förvaltningsutskottet och finansutskottet noterar stora utskottet också att det gränsöverskridande samarbetet har en framskjuten roll i färdplanerna.

Detta är ett bevis för att parterna är beredda att också satsa på den här typen av samarbete, som är av stor betydelse för Finlands närområden.

Utskottet anser att statsrådet bör lägga upp konkreta förslag till partnerskap inom den nordliga dimensionen som tar hänsyn till de riktlinjer för samarbete, till exempel miljösamarbetet, som EU och Ryssland redan nu har kommit överens om. I arbetet med förslagen ska statsrådet särskilt lyfta fram den nationella och den europeiska betydelsen av att det byggs upp infrastrukturer för transportområdet och energiöverföring. Vidare understryker utskottet frivilligorganisationernas roll samt behovet att utveckla samarbetet inom utbildning och forskning.

Utlåtande

Stora utskottet anför

att statsrådet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 3 juni 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Vilén /saml
vordf. Antti Kaikkonen /cent
vordf. Kimmo Kiljunen /sd
medl. Arja Alho /sd
Mikko Elo /sd
Jukka Gustafsson /sd
Heidi Hautala /gröna
Pertti Hemmilä /saml
Toimi Kankaanniemi /kd
Mari Kiviniemi /cent
Risto Kuisma /sd
Miapetra Kumpula /sd
Markku Laukkanen /cent

Rosa Meriläinen /gröna
Outi Ojala /vänst
Juha Rehula /cent
Kimmo Sasi /saml
Jouko Skinnari /sd
Astrid Thors /sv
Kimmo Tiilikainen /cent
Kari Uotila /vänst
Jan Vapaavuori /saml
Matti Väistö /cent
ers. Jouko Laxell /saml
Harry Wallin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Peter Saramo.